

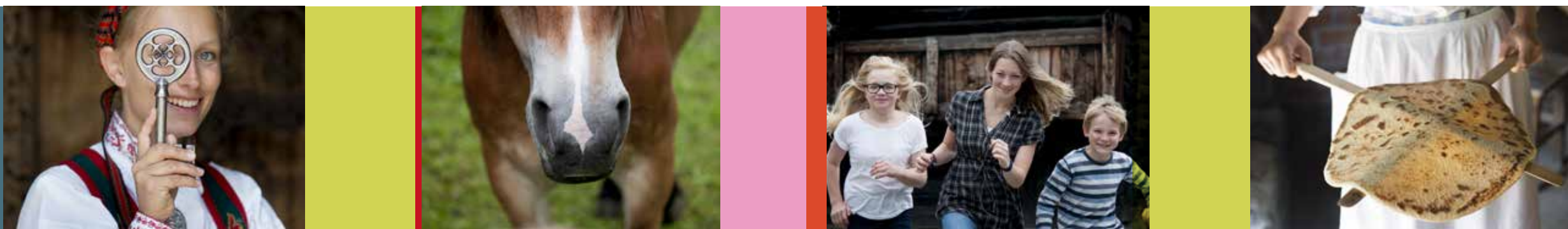

NORSK FOLKEMUSEUM

● NORSK FOLKEMUSEUMS SKOLEPROGRAM

1.-4. trinn 5.-7. trinn 8.-10. trinn
Jul på Norsk Folkemuseum

2017-2018

OMVISNINGER I SKOLEÅRET 2017 – 2018

Gratis temadag om døden høsten 2017

Den norske turistforening 150 år! Omvisninger våren 2018

1.-4. trinn

- Skolestua
- 50-tallets bondeliv
- Det var en gang
- Barn i lek og arbeid
- Fattig og rik
- Da Ole og Ingeborg var gjetere
- Samiske fortellinger
- Karding og spinning

5.-7. trinn

- Middelalderen
- Dansketiden
- Samisk liv og kultur
- Gårdsliv før og nå
- Byggeskikk og arkitektur
- Den store lefsebaksten

8.-10. trinn

- Politikk og samfunnsliv
- Ung flørt
- Menneske og bomiljø
- Nasjonsbygging på 1800-tallet
- Veien mot velstand
- Reformasjonen

GRATIS FØRJULSOMVISNINGER

Vi tilbyr juleomvisninger i uke 47, 48, 49 og 50.

Velkommen til et inspirerende museumsbesøk!

Grunnlagt i 1894 og med over 150 antikvariske hus er Norsk Folkemuseum et av landets største og eldste kulturhistoriske museum. Vi tilbyr omvisninger som viser livet i Norge gjennom flere hundre år. Her blir kulturarven levende gjennom dyktige omvisere og ulike undervisningsmetoder.

Vi har lang erfaring med å tilpasse omvisningene etter skolens ønsker og behov. Det være seg innhold eller individuelle behov. Omvisningene ivaretar og griper inn i flere fags kompetanse-mål, og ikke minst den generelle delen av læreplanen. Vi tilbyr opplevelser og erfaringer som er med på å gjøre lærestoffet mer levende, og som igjen kan inspirere til refleksjon og fordypning.

Norsk Folkemuseum har god plass til å ta imot skoleklasser. På nesten 140 mål tomt og med flere innendørs utstillinger kan elevene også oppleve museet sammen eller på egenhånd før, etter, eller mellom omvisninger. Matpakka kan nytes på Festplassen, i Karterud eller på raste-benkene ved lekeplassen.

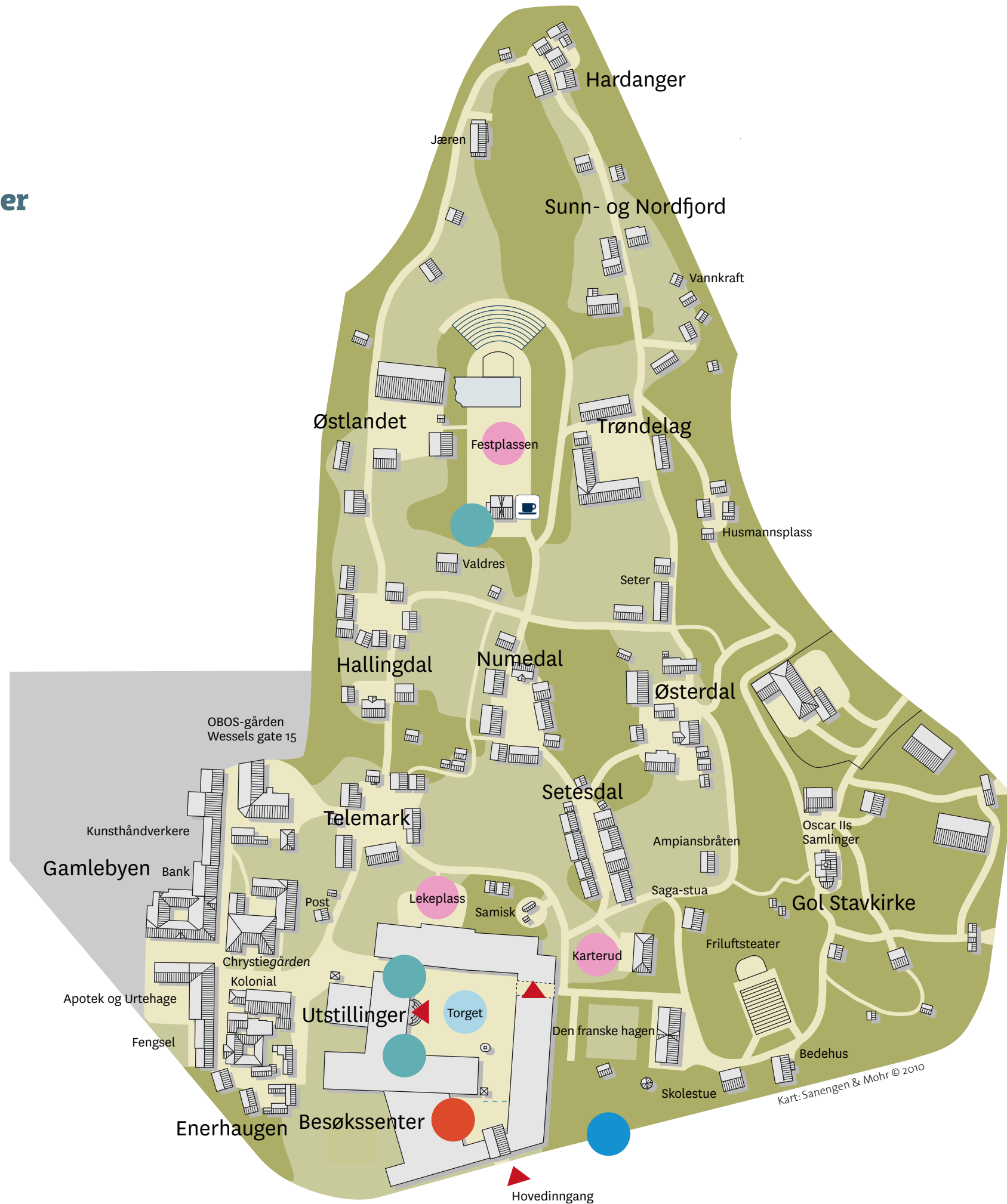
Vi gleder oss til å ta imot skoleklasser til et nytt og spennende museumsår. Informasjon om bestilling finner du på brosjyrens bakside.

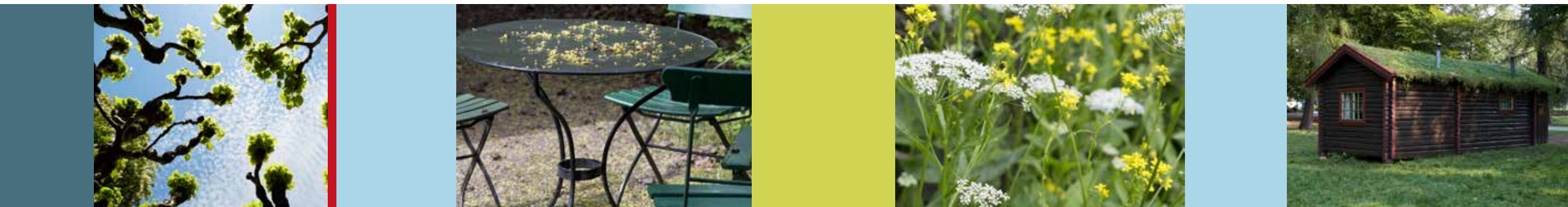
Hjertelig velkommen til et lærerikt og inspirerende museumsbesøk fylt av gode opplevelser!

Vi gjør kulturarven levende!

Vennlig hilsen
Formidlingsseksjonen

- Matpakker
- Torget
- Besøkssenter
- Toaletter
- Busstopp

Gratis temadag om døden høsten 2017

DØDSVIKTIG Høstens spennende og innholdsrike temadag handler om døden. Det har alltid vært viktig å forberede og gjennomføre avskjeden med verdighet og respekt.

- Hvordan var ritualene og tradisjonene rundt døden før?
- Hvordan ordnet folk med stell og forberedelser til begravelse og sørgehøytid?
- Hvordan «gjør» vi døden i dag?

I ulike hus, tun og utstillinger formidler vi skikker, gjøremål og gjenstander knyttet til døden og den døde. Tradisjoner og ritualer har betydd trygghet, samarbeid og samhold helt fra middelalderen og fram til i dag.

Temadagen åpner for kunnskap og refleksjon om det viktige, triste, fine og rare med gjøremål rundt døden. Elevene møter våre dyktige omvisere og fortellere, og også representanter fra trossamfunn med ulike livssyn. Bli med på spennende omvisninger, praktiske oppgaver, tankevekkende foredrag og engasjerende aktiviteter!

Trinn: 5.-10. trinn
Tidspunkt: 19.-21. september. Elevene deltar én av dagene.
Varighet: kl. 10:00 -13:00
Gratis

Den Norske Turistforening 150 år!

NATUROPPLEVELSER FOR ALLE! Hovinkoia er et tidlig eksempel på Den Norske Turistforenings ubetjente hytter. Hytta er nå under gjenoppføring på Norsk Folkemuseum og åpner for publikum i forbindelse med Den Norske Turistforenings 150-årsjubileum i 2018. Med utgangspunkt i den skal vi utforske friluftsliv og menneskers forhold til naturen i Norge.

Omviseren tar elevene med på en tur gjennom museet. Vi vandrer over hauger og gjennom tun, på veier og rufsete stier til Hovinkoia og den fineste utsikten på museet. Vi opplever både natur og kultur og oppdager hvordan natur og kultur har vært med på å forme friluftslivet. Som følgesvenn og veiviser på turen har vi fortellingene til Turistforeningens første æresmedlem: Peter Christian Asbjørnsen.

Undervisningsopplegget er utviklet med hensyn til kompetansemål i norsk og kroppsøving for 1.-4. trinn, men kan tilpasses andre grupper.

«Lad oss gjøre det let og billigt, at riktig mange kan komme og se, hva der er stort og vakkert»
-Thomas Heftye, DNTs stifter

Husk klær etter vær og gode sko!

Trinn: 1.-4. trinn
Tidspunkt: april, mai og juni 2018
Varighet: 45 minutter
Metode: Dialog og fortelling

1.–4. trinn

En utflukt til Norsk Folkemuseum kan inngå i følgende kompetansemål:

- Skape og illustrere fortellinger om mennesker som lever under ulike vilkår, og sammenligne levekår.
- Finne informasjon om og presentere egen familie for en til to menneskealdrer siden og fortelle om hvordan levevis, levekår og kjønnsroller har endret seg.
- Samtale om personer og handling i eventyr og fortellinger.
- Bruke begrepene fortid, nåtid og framtid om seg selv og familien sin.

SKOLESTUA Skolehverdagen var annerledes før! «Skolestua» tar deg med til en tid da skolefrøken bodde på skolen, klasserommet hadde vedovn og elevene visste godt hva en skammekrok var. I skolestua fra 1864 lærer og erfarer elevene hvordan skolehverdagen utartet seg for elever i gamledager og hvor avgjørende det var for deres liv å få muligheten til å lese, skrive og regne. Skolefrøken benytter dramapedagogisk metode når hun går inn i en rolle og avtaler reglene for leken sammen med elevene. Velkommen til en frydefull og fengende omvisning med enkle kostymer til alle.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dramapedagogikk

50-TALLETS BONDELIV Mange har hørt om traktoren Gråtass, men ikke alle vet hvilken betydning traktoren har hatt for jordbruket. I Trøndelagstunet formidler vi livet på en bondegård i 1959. Her bor en familie med fire barn. Hvordan var deres hverdag? Hva drømte de om? Vi ser på hvordan ny teknologi forandret levekåra og leveviset til folk og snakker sammen om forskjeller og likheter før og nå. Vi besøker fjøset eller beitet og Annes lekestue. Til slutt lærer elevene en lek som var typisk på 50-tallet. Kanskje tar elevene med seg leken til sin egen skolegård?

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog og lek

DET VAR EN GANG ...en fattig mann som hadde tre sønner... Når mørket falt på, benket gårdens folk seg gjerne rundt ildstedet og lyttet til eventyr og fortellinger i lyset og varmen fra bålet. På folkemuseet ønsker vi at dagens barn skal oppleve noe av den samme stemningen. Ved å gjenskape miljøet og atmosfæren ønsker vi å gi elevene en fornemmelse av fortiden, og av hvordan eventyr er overført muntlig i generasjon etter generasjon. Vi setter eventyrfortellingen i en kulturhistorisk sammenheng og tilpasser innholdet etter klassetrinnene.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Fortellerstund

BARN I LEK OG ARBEID I Gamlebyen på folkemuseet står husene tett, men hus og gateløp ser annerledes ut enn det de gjør i byen i dag. Det var annerledes å bo i byen også. Det var ingen biler som kjørte i gatene, men det betyr ikke at det var ufarlig å krysse gata! Vi vandrer gjennom byens gater og besøker også de fattige arbeiderne på Enerhaugen hvor selv barna måtte ut i arbeid. Men det er også tid til litt lek og moro. Vi lærer oss en sanglek.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dramapedagogikk

FATTIG OG RIK Hvorfor ser husene i byen så forskjellige ut? Og hvorfor er de største og fineste husene midt i byen mens de små og lite velholdte ligger utenfor? Husene i Gamlebyen gir et bilde av bylivet slik det kunne arte seg fra 1600-tallet og fram mot 1900. I store murhus i byen levde de rike, mens de fattige arbeiderne måtte ta til takke med små trehus i forstedene utenfor bygrensene. Vi ser det er et vidt spenn fra de høyere sosiale lags kontinentale livsstil til Enerhaugens trangboddhet og kamp for tilværelsen.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

DA OLE OG INGEBORG VAR GJETERE

I det gamle bondesamfunnet måtte barna hjelpe til med stort og smått, som matlaging, vassbæring og ikke minst det å være gjeter. Bli med budeia på gården som forteller om barna Ole og Ingeborg, og om sommeren deres på setra, vinteren i fjøset og om dramatisme møter med rovdyr. Livet kunne være hardt med mye arbeid, men spenning og hygge var også en del av tilværelsen. Til dette opplegget brukes en dramapedagogisk metode hvor omviser er i rolle deler av tiden og barna selv får være aktive. Vi er mye utendørs. Passer best for 1.–3. trinn.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dramapedagogikk

SAMISKE FORTELLINGER I lyset fra bålet hører vi fortellinger om myggen, reinen og ikke minst, den fæle stalloen. De samiske fortellingene beskriver sentrale trekk ved samisk kultur og levemåte. Tradisjonelt har fortellingene ingen begynnelse og ingen slutt og de er en viktig del av den samiske kulturen og tradisjonen. Vi besøker Sameplassen med gammen og lavvoen. I lavvoen setter vi oss ned på reinskinnene for å høre de samiske fortellingne. Elevene er mye ute, så husk og kle dere godt.

Tilbys i perioden oktober til mars

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Fortellerstund

KARDING OG SPINNING Ingenting er som en god og varm ullgenser en kald vinterdag. Alle vet at ulla kommer fra sauen, men hvordan får vi ulla til å bli garn som kan veves eller strikkes? Dette og mer lærer elevene om på denne omvisningen. Elevene møter to omvisere og deles i to grupper. Den ene gruppen karder ulla og spinner den på handtein mens den andre gruppen lærer om husdyrhold før i tiden og i dag. Gjennom aktiv deltagelse får elevene innsikt i barns arbeidsoppgaver og livet på gården i det gamle bondesamfunnet.

Varighet: 1 ½ time

Klokkeslett: 09:30–11:00 eller 11:00–12:30

Materialkostnad: Kr 20,- pr elev

i tillegg til entré

Metode: Elevaktivitet

5.–7. trinn

En utflukt til Norsk Folkemuseum kan inngå i følgende kompetansemål:

- Fortelle om hovedtrekk ved samfunnsutviklingen i Norge fra vikingtiden til slutten av dansketiden og gjøre nærmere rede et sentralt tema i denne perioden.
- Forklare sammenhenger mellom naturressurser, næringer, bosetting og levevis.
- «Høre» om mennesker som lever under ulike vilkår, og drøfte hvorfor de tenker, handler og opplever hendelser ulikt.
- Gjøre rede for hovedtrekk ved samiske samfunn i dag.

MIDDELALDEREN Middelalderen i norsk historie innledes med Slaget på Stiklestad i 1030 og strekker seg over 500 år. Dette er den katolske perioden i norsk historie. Folk la ut på strabasiose pilgrimsferder til hellige steder. Svartedauden tok livet av omtrent halvparten av Norges befolkning, og samfunnet endret seg kraftig som følge av dette. Men hvordan levde middelaldermennesket? På Norsk Folkemuseum inviterer vi elevene inn i en årestue. Et laftet hus uten skorstein og vindu, og med ildsted midt på jordgolvet i stua. Her fortelles det om familieliv og hverdag. På en bakketopp ruver Gol stavkirke. Elevene får leve seg inn i hvordan det var for middelaldermennesket å besøke det høyreiste kirkebygget, og reflektert over hvilken plass tro og folketro hadde for mennesker på den tiden. Så var det pilgrimene da. Hvor overnattet de når føttene var slitne og natten led på? Rett ved stavkirken ligger et soveloft fra ca. 1300. Vi forestiller oss at pilgrimene fikk en hvil før de igjen tok veien fatt.

Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog

DANSKETIDEN Bli med på leting etter spor og hendelser fra dansketiden! Fra 1536 til 1814 var Norge i union med Danmark, og landet ble styrt av den danske kongen. Denne omvisningen tar elevene med til folkemuseets gamleby der vi bl.a. opplever hus og gateløp som ble bygget etter at kong Christian IV innførte murtvang i byen. På begynnelsen

av 1700-tallet raser Den store nordisk krig. Vi tar turen til Telemarkstunet der elevene lærer å kjenne den dramatiske historien om Tinnemannen som sto opp mot danskekongens soldater og reiste til København for å tale sin sak for kongen. Så har vi kommet til 1800-tallet. Elevene inviteres inn i Norges første Stortingssal. Hvor møttes de og hvordan gikk det til når det første ekstraordinære Storting skulle samles høsten 1814?

Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog

SAMISK LIV OG KULTUR 6. februar 2017 var det 100 år siden det første samiske landsmøtet ble holdt i Trondheim. Omvisningen «Samisk liv og kultur» tar elevene med i den innholdsrike samiske utstillingen som viser samisk liv og samfunn i fortid og nåtid. Klær, språk, næringsgrunnlag og religion forteller mye om samenes plass i samfunnet før og nå. Hvordan påvirket forholdet til nasjonalstatene kulturen og levekårene til samene? Spennende og tankevekkende fortellinger står sentralt i formidlingen.

Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog

GÅRDSLIV FØR OG NÅ Mange av husene i Friluftsmuseet vitner om en tid da folk flest i Norge bodde på bondegårder, og var nesten

selvforsynt med alt de trengte av mat og tekstiler. I dag er det de færreste som har tilknytning til landbruksnæringen. Hvorfor har det blitt slik? Vi sammenligner livet på den gamle gården før industrialiseringen med livet i 1950-tallets Trøndelagstun. Vi ser på hvordan ny teknologi forandret levekårene og leveviset til folk og snakker sammen om forskjeller og likheter før og nå. Vi tar også turen innom fjøset eller på beitet for å besøke dyra.

Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog

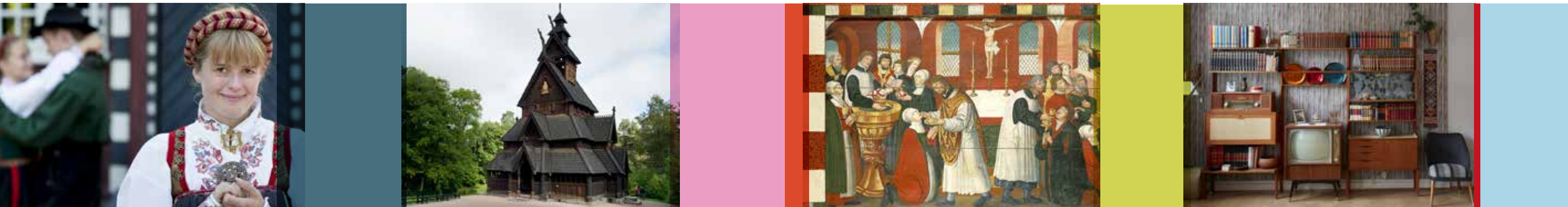
BYGGESKIKK OG ARKITEKTUR I Norge har den hjemlige byggeskikken vært i tre, stav og laft. Husene har vært bygget med en solid kunnskap om materialvalg og byggeteknikk som har gått i arv i generasjoner. I Kristiania blir det i 1624 innført murtvang og det blir forbudt å bygge hus i tre. Kongen befaler istedenfor at husene skal bygges i murstein eller «paa danske Maneer mellom Stænger muret med høie Tag». Husene vi bor i kommuniserer tanker og ideer om sosial status, livssyn, makt og tilhørighet, hvem vi er, og hvor vi hører hjemme. Vi besøker bygd og by og ser på forskjeller i byggemåte mellom den tradisjonsbundne byggeskikken i landsbygda og den europeiskinspirerte, akademiske arkitekturen som kun overklassen i byen hadde råd til. Vi ser på endringer i tid, og ser det er en sammenheng mellom valg av materialer, håndverksteknikker, form, farge og funksjon.

Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog

DEN STORE LEFSEBAKSTEN Det lukter vidunderlig når elever steker lefser på Folkemuseet. En god gammel tradisjon er at gjester skal bys det beste man har å spise. I undervisningsrommene i Trøndelagstunet, en gård fra 1950-tallet, baker elevene god gammeldags festlefse. Elevene lærer å bruke bakstefløy når de steker lefsene på takka. Turen går også til et hus fra Hordaland som er rikt dekorert med kroting. Her lærer elevene om hvordan man forberedte hjemmet til høytidelige anledninger, og opplever hvordan det kunne være å bli tatt imot som gjest på 1700-tallet. Til slutt nytes varme lefser i godt lag i Trøndelagstunet.

Varighet: 1 ½ time
Klokkeslett: Kl 09:30–11:00 eller 11:00–12:30
Materialkostnad: Kr 20,- pr elev i tillegg til entré
Metode: Elevaktivitet. Elevene lager lefse. Gi beskjed om matallergier på forhånd.

8.–10. trinn

En utflukt til Norsk Folkemuseum kan inngå i følgende kompetansemål:

- Skape fortellinger om mennesker fra ulike samfunn i fortid og nåtid og vise hvordan livsvilkår og verdier påvirker tanker og handlinger.
- Finne eksempler på hendelser som har vært med på å forme dagens Norge, og diskutere hvordan samfunnet kunne ha blitt dersom disse hendelsene hadde utviklet seg annerledes.
- Presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-tallet og første halvdel av 1900-tallet og beskrive hvordan de peker fram mot samfunnet i dag.

POLITIKK OG SAMFUNNSLIV 1800-tallet er en periode som er preget av store omveltninger og har innvirkninger på både politisk liv og samfunnsliv. I denne omvisningen legger vi turen innom Stortingssalen og Lagtingssalen fra 1814 til 1866. Vi legger vekt på politiske begivenheter som 1814. Ny teknologi og nye driftsformer i landbruket påvirket og forandret livsvilkårene for store grupper mennesker. "Det store hamskiftet" fikk store følger for bonden, familiens hans, tjenestefolket og husmennene, og ikke minst for utviklingen av en ny arbeiderklasse i forstedene rundt byene ved framveksten av industrien.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

UNG FLØRT Gjennom temaet "ung flørt" trekkes det inn flere sentrale deler ved samfunnsutviklingen på 1800-tallet. Denne utviklingen påvirket ungdommens omgangskrets, hvem de flørtet med, og ikke minst, hvem de kom til å gifte seg med. I forhold til ungdom i dag kan det være lærerikt å se at fornuftsekteskap også har vært en del av tradisjonen her til lands. Eller at sjekking har vært noe vi har drevet med i alle fall i 200 år, og at det aller helst har vært lørdagskvelden som har vært den store sjekkedagen.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

MENNESKE OG BOMILJØ Hvor mange sov i samme seng? Skiftet folk undertøy? Hvilke sykdommer var vanlig? Har matskikkene variert fra bygd til by? Denne omvisningen er en fortelling om sosiale og helsemessige forhold i Norge fra middelalderens Setesdal til 1800-tallets Kristiania. Vi tar for oss boligforhold, levekår, kjønnsroller, sykdommer og hygiene i by og bygd. Og sammenligner hvordan kjøkkenredskaper, tilvirkningsmåter og matvaner har forandret seg over tid og flyttet seg geografisk, og hvordan dette har virket inn på folks liv.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

NASJONSBYGGING PÅ 1800-TALLET Etter mer enn 400 år i union med Danmark, var det etter 1814 et behov for å skape en egen norsk, nasjonal identitet. Ved hjelp av malerkunst, arkitektur, språkutvikling, folkekunst og folkediktning, ble forestillingen om den norske identiteten skapt. Til og med Norsk Folkemuseum, som ble opprettet i 1894 var en viktig del av nasjonsbyggingsprosessen. Vi tar en runde i Friluftsmuseet på leting på symboler på den norske identiteten.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

- Forklare framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved det moderne Norge.
- Gjøre rede for viktige hendelser i kristendommens historie fra reformasjonen til vår tid i Norge og i verden og for kristendommens stilling i dag.
- Drøfte kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv.

VEIEN MOT VELSTAND Etter andre verdenskrig var bolignøden stor og levestandarden dårlig. Men så gikk det raskt fremover. I Stiklestadlåna på Trøndelagstunet besøker vi familien Haugs nyoppussede kjøkken fra 1959. Her er flere teknologiske nyvinninger som etter hvert ble vanlig i norske hjem, og forandret livene til folk. Vi besøker også det trangbodde område Enerhaugen som ble sanert i 1959 for å gi plass til moderne hus for moderne mennesker. Til slutt titter vi innom leiligheten fra 1965 i OBOS-gården og ser hvordan innredningen avspeiler sentrale trekk i tiden. Omvisningen har som mål å gi elevene opplevelser som fremmer forståelse av velferdsstatens fremvekst og beskrive trekk ved det moderne Norge.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

REFORMASJONEN Reformasjonen er ved siden av Romerrikets fall og andre verdenskrig det som kanskje har forandret Europa mest. Men hva slags innvirkning fikk Martin Luther og reformasjonen i Norge? I 1537 ble det vedtatt at kirken skulle gå fra å være romersk-katolsk til å følge den lutherske læren. Dette fikk store konsekvenser, ikke bare for troen og makten, men også for kultur og samfunnsliv. Omvisningen tar elevene med i reformasjonsutstillingen og kirkekunstsamlingen: museets store samling av etterreformatorisk kirkekunst. I reformasjonsutstillingen får elevene bl.a. lære å kjenne røkelseskar som ble ombygget til lysestake, en brudekrone med forbudte helgen-symboler og en kirkebenk med utskjæringer fra norrøn mytologi.

Målet med omvisningen er å gi elevene kunnskap om reformasjonen og dens betydning i Norge, samt gjøre elevene rustet til å kunne drøfte reformasjonens betydning for kultur og samfunnsliv.

Varighet: 45 minutter

Klokkeslett: Hver hele time

Metode: Dialog

Førjulomvisninger

I år tilbyr vi omvisninger i førjulstiden i uke 47, 48, 49 og 50. Alle julesomvisningene foregår delvis utendørs, så husk å kle dere godt. Mer informasjon om jul på Norsk Folkemuseum finner du på vår hjemmeside: **www.norskfolkemuseum.no**

SÅ GÅR VI RUNDT OM EN ENEBÆR-BUSK Det er mange arbeidsoppgaver som skal gjøres før jula setter inn. Mange av disse oppgavene beskrives i den kjente og kjære julesangen «Så går vi rundt om en enebær-busk». Men hvordan vasket man tøy i gamle dager? Og hvorfor ruller vi tøy? Dette er noe av det vi vil elevene skal erfare og lære. Vi går også rundt en enebærbusk – og synger «Så går vi rundt om en enebærbusk».

Trinn: 1. – 3. trinn
Tidspunkt: Mandag til fredag i uke 47, 48, 49 og 50
Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dramapedagogikk
Gratis

JUL OPPE I LIA Vi ønsker velkommen til en stemningsfull førjulsstund basert på Alf Prøysens fortelling om «Den vesle bygda som glømt at det var jul» og kjente og kjære sanger som «Du og jeg og dompapen». Vi hører om den vesle jenta som bodde på den lille gården og om hvordan det foregikk den gangen hun måtte redde julefeiringa for alle

som bodde der. Omviser i kostyme forteller og dramatiserer. Elevene deltar aktivt i handlingen. Elevene blir servert julekaker, gi oss beskjed om matallergi.

Trinn: 1. og 2. trinn
Tidspunkt: Mandag til fredag i uke 47, 48, 49 og 50
Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dramapedagogikk
Gratis

JUL I STUA I BY OG BYGD Før, for rundt hundre år siden, var det ikke vanlig at alle hadde juletre hjemme. Visste du det? Særlig var det forskjeller i juletradisjonene mellom folk i byen og folk på bygda, men også mellom rik og fattig. Vi inviterer gruppen med på en rundvandring i Friluftsmuseet for å høre mer om juletradisjoner i «gamle dager». Vi tenker oss tilbake til en travel julaften formiddag. Hva skjer denne formiddagen hos arbeiderfamilien i byens fattigkvartal, hos dem som bor «litt finere» i leiegården i sentrum og hos storfamiliene på bondegårdene?

Trinn: 5. –10. trinn
Tidspunkt: Mandag til fredag i uke 47, 48, 49 og 50
Varighet: 45 minutter
Klokkeslett: Hver hele time
Metode: Dialog
Gratis

ET JULESELSKAP ANNO 1769 I den staselige Chrystie-gården er rommene julepyntet. Herr Hans Chrystie og hustru Dorthea skal arrangere juleselskap til ære for sin ny-gifte 17 år gamle datter Karen og hennes jevnaldrende ektemann Simon. Gjester er Karen og Simons søsken og unge venner. Omgangsform og selskapsdans er i fokus. Hvordan er selskapsklærne i 1769? Og hva er "korrekt oppførsel" ungdom imellom etter datidens normer for etikette og kurtise? Familiens husholderske Maren Sofie Kjørholt og den eksentriske danselæreren Petrus Paradis Glad innstuderer gruppen i 1700-tallets etikette og kurtise.

Trinn: 8.–10. trinn
Tidspunkt: Tirsdag, onsdag og torsdag i uke 49 og 50.
Varighet: 45 minutter.
Klokkeslett: Hver hele time.
Metode: Rollespill. To elever, en gutt og en jente, gjøres til sentrale figurer i dramatiseringen. Plukkes ut på forhånd, i hemmelighet, av lærer: Gutt høyde 170–180, normal kroppsbygning. Jente høyde 160–170, normal kroppsbygning (størrelse 38–40).
Gratis

NISSESTREKER Det finnes andre nisser enn julenissen! I norsk folketro finnes det flere forskjellige nisser. Den mest kjente av dem er nok fjøsnissen. En liten kar man måtte stelle pent med før jul, ellers kunne det gå riktig så galt. På Folkemuseet hører elevene ville og gøyale historier om hvordan det kunne

gå dersom fjøsnissen ikke fikk det som han ville. Men også om hvor flittig og hjelpsom han kunne være mot de han bodde hos. I autentiske omgivelser inviteres elevene til å bruke fantasien og leve seg inn i en verden med fjøsnisser og stallnisser.

Trinn: 1.–4. trinn.
Tidspunkt: Mandag til fredag i uke 47, 48, 49 og 50.
Varighet: 45 minutter.
Metode: Dialog
Gratis

SJU SLAG JULEBAKST Lukten av julebakst er lukten av jul! Er det mulig å bake syv slag på to timer? Ja, det er det! Når en hel skoleklasse hjelper til og deles inn i syv stasjoner, baker elevene seg til god julestemning. Men hvorfor skulle det så mange kakeslag på bordet i jula? Og hva er historien bak «sju slag»? Dette og mer lærer elevene om når de besøker Trøndelagstunet og baker julen inn. Vi avslutter med smaksprøver og kårer den beste julekaken. Klassen får med seg kakene som ikke blir spist tilbake til skolen. Gi beskjed om eventuelle matallergier. Alle får noe godt å spise!

Trinn: 4.–10. trinn.
Tidspunkt: Tirsdag – fredag i uke 48, 49 og 50.
Varighet: To timer, kl. 10.00 –12.00.
Metode: Elevaktivitet.
Materialkostnad: kr 20,- pr elev, i tillegg til entre kr 25,- pr elev.

BESTILLING

Telefon: 40 02 35 67

undervisning@norskfolkemuseum.no

Bestill i god tid før besøket.

For øvrig informasjon,
se museets hjemmeside:

www.norskfolkemuseum.no

PRISER

25 kr per elev (entré og omvisning), hvis ikke annet er oppgitt.

3 lærere gratis per gruppe (maks 30 elever).

Flere omvisninger: 450 kr per gruppe utover den første omvisningen.

BETALING

Betaling kan foregå kontant/kort eller ved at vi sender faktura.

Hør med din skole hva slags fakturamerking som kreves. Dette må oppgis ved bestilling.

Fakturagebyr på kr. 50,-.

OPPMØTE

Ved ankomst til museet skal lærer henvende seg i Besøkssenteret. Omviser møter gruppen på Torget.

MATPAKKEROM

Karterudbygningen fra 1750 står åpen året rundt.

Her kan elevene spise medbrakt matpakke.

KAFÉ

Kaféen Arkadia ligger ved inngangen til museet.

Her selges smørbrød og kaker, is og brus.

MUSEUMSBUTIKKEN

Museumsbutikken selger norske husflid-
og håndverksprodukter, souvernirer, bøker og postkort.

NORSK FOLKEMUSEUM

TRANSPORT

Buss 30 til Folkemuseet eller ferge til Dronningen.

Fergen seiler fra Rådhuskaia fra april og ut september.

Fra Dronningen tar det 10 minutter å gå til museet.

